

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ՄԻԼԻՅԷ ԲՕԼԻԹ ԻՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷՅԷ

ՄԻԻԹԱԱԼԼԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ՆՈՒՄԵՐՈ 302 ՍՈՒԼ

ԻԿՁԻՆՃԻԻ ՍԷՆԷ

ՀՈՒՏԵՄԵՐ 31 1872

Սէտայը Հաղորդէ շինարարական հասկումներ իւր տէ՛ֆա եանի Սոյը, Բէնջէնայի՛ վէ ճումնաւ երթնի կիւնքի քէպիը նիւսիէ իվ նէշը օլունահագ Դաղէթանըն Ապոնաթը Սէնէվի 6 . Այթը այլըը 3 պուշուգ վէ իւշ այլըը 2 մէ՛նտիյէ վէ պէհէր նիւսիէսի 40 փարա տըր : Թաշրալար իշին բօսթա իւնրէթի զամմ օլունուր : Ապոնաթըն թարիսի պէհէր այլըն պիրինտէն եախօս օն պէշինտէն իթիպար օլունահագ տըր : Դաղէթայա տէրն օլունահագ իշին կէօնտէրիէ՛նէք էվրագ վէ մէքիաթիպ Ղալաթաւա էրմէնի Գիլիսիսի սօգաղընտա Ն . 19 իվ մուրաղղամ Սէտայը Հաղորդէթ մաթպաաթընա իրապ օլունուր : Իլանաթըն պէհէր տըրապը իր տէ՛ֆա 100 փարա , իքիննի տէ՛ֆա 60 փարա տըր : Ուզուն նէշրիյաթ իշին այլընա բաղարըղ օլունուր :

ԱՍԻԹԱՆԷ 34 ՀՈՒՏԵՄԵՐ

ՄԻԼԻՅԷ

Մալիւմիւ աւմէ օլտուղու վէ՛նէ իվէ , կէշէնտէ ինֆիյէ՛նէն նամ միւնքիը եթթ- միշ աղատան միւրէքքէպ եալընըղ եթտի- սի թէֆրիք գըլընմըլ օլտուղու հալտէ , Գաթօլիք չիրքէթիիննի մալինի զասպ իթ- մէք իշին պա ֆէրմանը ալի Զամարա կիթ- միշ իտի :

Միւնքիը մէրգում Գաթօլիք մանաս- թըրընա սուհուլէթ իվ տուխուլ իտէպիւ- մէք իշին , ճէպէլը Լիպնան մութասար- բըֆը գաթօլիք պուլունտուղու հալտէ , վէ ֆէրմանը ալինին ահքեամընը տալի թէ՛նալիւղ պիրլէ աղայը մուսայիլէյէրէ ճէպը ու հազարաթա պիլ իճթիսար էօրֆ վէ թէհտիտ իվ ճիւմէսիին սօգաղա պը- րագմըլ ըտը :

Պունուն իւզէրինէ չիրքէթը մէզպու- րուն աղալարը թարաֆընտան օլունան իշ- թիքեայա մէպին , սատըր սապըգ տէվ- լէթըլ ուպուհէթըլ Միտհաթ փաշա հազ- րէթէրի , Մուրթատ փիսգօրիս վէ բա- հիպլէրին մանասթըրտան թարտ վէ իւ- րաճլարը իվ քէմաֆի իւլսապըգ աղայը մէշրուէլէրիննի . տուխուլէրի զըմընտա Ֆրանքօ փաշայա սէրիան պիր թէլէղրաֆը մախսուսէ քէշիտէ պուլուրուլմուշ իտի :

Հալ պու քի , մութասարըրը միւշա- րիլէյ թէլէկրաֆը սամինին իճրայը ահ- քեամընտա պուլունմաթըգտան պաշա , մուրթատ Էնֆիյէ՛նէն , մանասթըրըն դա- փուլարընը մութասարըրըն եիւզիւնէ գա- բայըպ , « պիզ Սատրաղամ էֆէնտիմիզէ իֆատէի հալ իթմիշիզ , ճէվապ ալմաթըգ- ճա մանասթըրտան խուրուճ իթմէյիզ » տէյու , պէօյլէ պիր մուրթատըն քէնտի եիւզիւնէ գարը ճիւրաթ իթտիյի սըյ-

ըրըղա մուգապիլ , գաթօլիքէրէ իճրա իյլէտիյի հազարաթըլ օ մուրթատըրա իս- թիմալ իյլէմէյիպ խօշ կէօրտիւ : Պինաէնա- լէյ զաիտէյի աթիքէ Գիլիսի Գիլիսի մանա- սընը տալի , մանասթըրըն մուրթատըրա եթտիտէ գալմասընը աղնամար ճիհէթի իվ , թէլէկրաֆը սամինին ահքեամընը պէօյլէ իվ իճրա իթմիշ օլտու , վազաա տա պու քէրէ տալի մանասթըրըն շու- հալտէ գալմասընա գարար վէրիտի :

Ֆրանքօ փաշա հազրէթէրի ալէյին- տէ պու տէֆա Իւշէլէ նամ զաղէթա Պէյ- րութ մուլիպիլինտէն ալմըլ օլտուղու պիր գըթա մէքթուպ իւզէրինէ ուզուն պիր պէնտ տէրն իթմիշ տիր քի , մաթպուա- թըն միւսաատէսի օլմաթըղ ճիհէթիլէ այնէն թէրճիւմէսիին զաղէթամըղա տէրն իթմէյի թէնտիպ կէօրմէտիյիմիզտէն , եա- լընըղ շու սաթըրըրընը խիւլսայը մաա- լինի զիքը իտէիզ :

« Կէշէնտէ Մուրթատ Էնֆիյէ՛նէն Գաթօլիք մանասթըրընը զասպ վէ զապթ իթմէք իշին Պէրութա կէլտիյինտէ , Պէյ- թէթտիտէ թէվլի իյլէմէք իւզրէ պէրա- պէր 1500 լիրա կէթիլմիշ տիր : Պիզ պու հալատիսի մէպլարը մէզպուրէ հիսսէտար օլանլարտան քէսպը մալիւմաթ էտինմի- չիզ » :

Իմտի պիզէրէ պէլքի սիւալ իտէնլէր պուլունապիլի քի , աճապա պու 1500 լիրայը քիմ վէրտի :

Պէօյլէ պիր սիւալ վուգուլինտէ , է- կէրչի թարաֆըմըղտան էճվիպէյի հաղը- գէթէ իպթիտար օլունտուգտա , մէպլարը մէզպուր Եարգըլարտան թէրաթիւմ իտիւ- միշ տէր իտէք , սըհէթի հալի պէյան իթ- միշ օլմայըղ , չիւնքի Եարգըլ ֆըրգասընըն պատաղին պիր հապպէ պիլէ վէրէմէյէ՛նէ- յինէ իզնա օլմուշուղ տուր . եօգ , ազվա- թըն եթվմիյէլէրիննի թէտարիքինտէն ա-

ճիզ օլուպ , աճըղըլարընտան նէֆէսլէրի զօղան Մուրթատ փաթիալար , մուսիսա- րէն վանք վէ միւլէրի թէհինէ զօյարագ պէլքի պէօյլէլիքլէ մէքըիւր մէպլարը թէ- տարիք իթմիշ տիր տէսէք , պու տա մուհալ տըր , զիրա անլէր տալի մուգաա- տէմա քեաֆէթէն ֆիլուլիթ օլունմուշ վէ թէհինտէ տիրէր :

Իմտի , պիզէ սըհէթը հալէ մագ- րուն օլան ճիհէթի իշթիմալ տըր շու օ- լապիլին , շէօյլէ քի , Մ . Տուպիլինտէն իւթիքըղ իտիլէն օթուղ զըրդ պին լիրալարըն իմզա սահիպի պէլքի 1500 լիրա տահա վէրէրէք պիր սօն ֆէ- տաքեարըղ տահա իթմիշ օլտա պէ- ճա տըր , չիւնքի Զամար մանասթըրընը միւլք վէ էմլաթլարը իլէրուսէ աղտէմքի իտիլէն իւթիքըղա մըգտարը քեաֆի առտ օլունմասը միւլապէսէսի իվ , վէ եա- խօս աճը աճը , « օրդ աճը քէսէր սարպը մէսէլի միւլահաղասը իվ , 40 պին լիրա իւզէրինէ 1500 տահա իլալէ գըլընարագ , 41,500 օլմասը իվ պիր սօն թէճըրիւպէ տահա իտիլմիշ օլտուն » :

Գալար քի , չիմտի պազալմ վէ կէօ- րէլիմ քի միլէթին լարալարը նէրէլէրէ սինէյօր (ճէպէլէ) վէ նէ մագսէտէ սարֆ օլունուլօր :

Արապ գալմը ճէմիի զէմանտէ միւր- թէթիպ օլտուղլարը ճիհէթիլէ , իշ ու իշրէթ , գումար վէ զէնանտան գաթինա- զար լիրալար օլմաթըգճա պիր քիմսէյէ խայր վէ պէրայը խաթըր ասլա պիր սէօզ սէօյլէմէյի իսթէմէլէր :

Լաքին նէ ֆաիտէ , Գաթօլիքէր հիշ պիր վազըթ պիր քիմսէյէ նէրըլաթ վէրիլէր վէ նէ տէ հազգըղ պիր իշ իշին գապուլ իտիւպ ալըրլար :

Վաղթըլա մէզհէպտաշլարըմըղ պու-

լուծանքը միայնակ է հայտնաբերվում
իտիվեր, քի Հասուն է ֆենտի միլլեթին
բարալարերը ալըյոր եէյոր, միլլեթի սոյու-
յոր, միլլեթի շէյլէ պէյլէ իտեյոր, տե-
յու հէր սէպուգ մաղաղան պիւրէր նէվ
հէղայան իլէ էֆէնտիյի միւշարիլէյհէ հա-
գարաթ իթմէքտէն ար վէ հիւսապ իթմէ-
տիլէր, վաղաւ ալու պէտղէպանլար քէնտի
ազվիյաթ լէրինիննէ տէրէճէ ապէս օլտու-
ղունու ալնայաճագ գատար օլտուղէրէն օլ-
մաղըն, հիւ պիւր կիւն իգամէի տալա-
յա իճթիսար իտեմէտիլէր, նասըլ քի Հա-
սուն էֆէնտի քէնտուլէրիննէ քիմին պէն-
տէ մաթլուպու վար իսէ, վէ միլլեթ պէն-
տէն նէ թալէպ իտեյորսա պէյան իթմին,
տէյու իթմար պույուրտուլար, պիւր թա-
ղըմ մէքրուհ ըէսալէլէր իլէ քիլիսէյէ վէ
մէզհէպէ վէ ըէիսիննէ հաղարաթ վէ ազ-
վիյաթ իտէն Շարգըլար, էֆէնտիյի միւ-
շարիլէյհին օ իթմարընը նիլին իթմիմա
իթմէյիպ տէ մէյտանա պիւր քիման չըգ-
մաղը, եախօտ երիննէ օ ըէսալէլէր իլէ բա-
րամըլը եէսի, տէտիլէրին շէյլէր, նէ
բարասը օլտուղունու նիլին մաալիւմ իտէ-
մէտիլէր: Միւսէրէտ Գաթօլիլէրէն իսայի-
նի տէվլէթ վէ միլլեթ տէյու ազվիյաթ լէրին
ասըլ քէնտիլէրիննէ միւսթահագգ վէ մի-
նասիպ օլտուղու ըէսմէն հիւքօլուր իսէյ-
ֆի իլէ ուղաղտան հայդըրմայը տահա զի-
յատէ էվլա սայուլար:

Նէ հալ իսէ, սիւալ իտէրիլ չիմտի
պու Շարգըլարա, Հասուն էֆէնտի հաղ-
րէթլէրին երիմի սէնէտէն միւթէճագլուղ
քէնտիլէր թէմէլէր հիւսնիւ իտարէ իթմի
միւթէպէրանլար վէ ահալի Հասուն է-
ֆէնտիյէ գաչար լիւրա վէ գաչ փարա
վէրմիշ տիլէր, վէ չիմտի տալի քիլիսէ-
յէ գարըլ իսեանլէրինտէն սօնրա քէղա
գաչար լիւրա վէրտիլէր, ճէպլէրինի պիւր
քէրէն եօգլամալը սըրլար: Էկէր ճէպլէ-
րինտէն չըգմըլ լիւրալար վար իսէ, նէրէ-

լէրէ սարֆ իտէյոր օլտուղլարընը պիւլմէլի
տիլէր:

Հայտէ ֆարղ իտէլիմ քի Հասուն է-
ֆէնտիյէ պի հաղղըն պիւր գաչ լիւրա վէ-
րիլմիշ օլտուն, շու ալընմըլ եախօտ վէրիլ-
միշ տէնիլէն պիւր գաչ լիւրայա մուղապիլ
աճապա էֆէնտիյի միւշարիլէյհէ միլլեթէ
հիւ էյլիլէրէր իթմէմիշ մի տիւր:

Սիլթանէտէ պու գատար քիլիսէլէր
վէ մէքթէպլէր Սիլթանարիօլար վէ կաթո-
ղիկոսարանլար, վէ Շարգտա էմսալի նա-
մէսպուգ գըղլար մէքթէպի վէ սայլըն,
վէ թաչարալարտա քէղալիք քիլիսէլէր ին-
չասը վէ մէքթէպլէր իհտասը քիմին էյլի-
լի իլէ վէ քիմին մարիֆէթիլէ օլմուշ
տուր:

Պու միլլեթին հալի Հասուն էֆէնտի
զէմանընտան աղտէմ պիւր չուլպապա հի-
յէթլինտէ միւշապիլէթի պուլունմագտա
իքէն, էֆէնտիլի միւշարիլէյհէ պու միլլե-
թէ էյլի ալթմըլ պին քէսէ աղճէլիք է-
սէրլէր եաբար:

Ս.ճապա Հասուն էֆէնտի հաղրէթլէ-
րի պու միլլեթէ հիւ մի էյլիլէրէր եաբմա-
տը մը: Սիւպհան Սլլահ պէնիի առէմ, պու
տէրէճէյէ գատար տա ճէհալէթէ վէ
նամքէօրլուղա միւպլթէլա օլուրմու իմիշ:

Էրմէնի Գաթօլիլէրիլ տէյու իթմիսար
իտէն պու միլլեթ, հանկը սայէտէ միլլեթ
օլտուղունու վէ քիմին եիւղիւնտէն շէրէֆ
վէ ֆէյլ իթմիսապ իթմիլինի վէ օլսայէ-
լի պու կիւնքիւ կիւն լիւրք վէ ըէտուլի-
լէտիլի իլին ահվալը միլլեթ նէ հալէ կի-
րիթթար օլտուղունու հիսս իտէմէլ րատ-
տէլէրէ գատար վասըլ օլմալը մը իմիշ:

Հասուն էֆէնտի պու միլլեթէ տահա
նէ էյլիլէրէր վէ ֆէտաքեարըլըլար եաբմա-
մըլ տըր աճապա:

Ֆաղաթ պու կիւնքիւ շու պիւր գաչ
սէօլ իլէ իթմիֆա իլէյիպ, էֆէնտիլի միւ-
շարիլէյհին պու միլլեթէ օլան էյլիլէրէրին

եէկիան եէկիան պիլտիլէրէր սայէսինտէ
պու կիւնքիւ կիւն սէրվէթ վէ գուտրէ-
թիննէ սահիպ օլան վէ տահա նիլէ նիլէ
էյլիլէրէր իլէ էլհալէթի հաղի բէրվէրտէ
օլան պիւր թաղըմ միւնքիլէրէրին կէօղիւ
էօնիւննէ գօմայը պիւր վաղթըլ ալէրէ
թէրք իտէրիլ:

Իմտի Հասուն էֆէնտի հաղրէթլէրի,
եօգարըտա թաատա օլունան էյլիլէրէր
Շարգըլարա կէօթէրտիլի հալտէ, Շարգ-
ըլար պունա մուգապիլ աճապա նէ իպ-
րաղ իտէպիլիլէրէր, չիւպհէսիլ Գաթօլիլ-
լէրէ հաղարաթ վէ քիլպիլաթ:

Սնատուղունու պունա ֆաղըր ա-
հալիսի պուլունան թեմէլի պու անէ տէ-
կին նէ իլէ իտարէ օլունմագտա իտիլէր:
Էկէր պու միլլեթին լիւրալար իլէ տէնիլէ-
պիլիլ իսէ, իսայըր, չիւնքի օ լիւրալար ի-
լէ գապիլ տիւր պիւր սէնէ պիլէ իտարէ օ-
լունմագ: Նասըլ քի թէճըլիւպէսի տալի
կէչէն մուհարէպէ էսնասընտա միւշահէտէ
օլունմուշուտու, քի Լիօն վէ սայիլ չիւ-
քէթլէրտէն աղճէ կէլէմէտիլի իլիւն միւ-
թէպէրանը միլլեթ (քաթօլիլ) իսայըր լի-
րալար ֆէտա իթմիլէր:

Նալընըլ Լիօն շէհրի քի պու կիւնքիւ
կիւն մէմալիլ մահրուսէի Շահանէտէ
միւթէմէքթին Գաթօլիլէրէր 7-8 եիւղ
պին ֆրանք իթա էյլէմէքտէ տիւր վէ սայիլ
չիւրքէթլէր թարաֆընտան տալի իթա վէ
իհտա գըլընան մէպլաղ իլէ պէրապէր ճէ-
ման պիւր միլլեթ ֆրանքտան զիյաթ օլուպ
պունլարտան եալընըլ Էրմէնի Գաթօլիլի
միլլեթիմիլէ սէնէտէ 60,000 ֆրանք կէլ-
մէքտէ տիւր:

Բարալար, տէվլէթը Սլլիլ թէպաասը-
նըն միւլքլէրինի զասպ իթմէք էֆքեարընտա
պուլունմագտա տըրլար տէյու Շարգըլարըն
հիւլիւմէթը Սէնիլէյի թէշֆիք իթմէք իս-
թէտիլէրի պուլունտուր, Էկէր պու իսէ,
հանկը մէզհէպ տիւր օ մէզհէպ քի Էլու-

ՄԻՅԱՀԵԹՆԱՄԻԻ ՀԱՊԵՇԻՍԹԱՆ

(301 Ինչի նոսրէրտան պէլիլ)

Պիլ իսէ կէրէքտէն պիւր խրիթիան
վէ զահիտ պիւր քիմիէյէ միւհիթաճ օլտու-
ղունու էճիլտէն պու առամըն պու տէ-
րէճէ էլըլ իման վէ սաֆտիլ հալինի կէօր-
տիլիլմիւղտէ, նասըլ օլունճա Հապէչիս-
թանտա պու թարղ պիւր խրիթիան պու-
լունապիլիլիննէ միւթէհայիլ գալըր իտիլ:
Տուա քիլթապլարընը տայիմա եանընտա
թաչըր իտի, օլնէսիննէ պիւր չալիլա թաա-
լիք իտիւպ, էլինտէ պիւր թէզպիհ տայի-
մա չէվիլիլ իտի: Լիսանը լաթիֆ վէ չէ-
քիճի, մէզհէպ իւղէրիննէ աղ չօգ մա-
լիւմաթը օլտուղու էճիլտէն, մէվաու-
տը բուհանիլէ իւղէրիննէ մուպահասա
իլլէտիլիմիլտէ պալընը էյիպ, էօյլէ պիւր
իթմիմա իտէր վէ հայրան գալըր իտի քի,
թարիֆ օլունմագ, վէ օղչայարաղ էլիմի-
լի պու իտիւպ, չէօյլէ սէօյլէր իտի:

«Միւհիթէրէմ բէտէրլէրիմ, սիլ նէրէյէ
կիտէրսինիլ կիտէն, կէրէք Նոուսաղէմէ
ալտէթ իթմէնիլ, վէ կէրէք պուրատա
գալանըլ սիլտէն աւալա պըրլմայաճաղըմ,
նիլին քի սիլին քէլալէրլինիլ հայաթպալիշ
քէլալար օլուպ, բուհիմէ նաֆագա վէրիլ-
սինիլ»: Աէճէլէրի եանըմըլտա եաթտը-
ղընտա ուղուն միւտտէթ տուայա տուրուր
իտի, վէ սապահլարը էրքէնճէ քիլիսէյէ
կիտէր, վէ հէր հաֆթա Հաղորդութիւնա
եաղլալըր իտի: Քէնտի մէմէքթիլիննէ
ահալիսինտէն էքսէրիսիննէ խըրսըլ, եա-
լանճը վէ ուլղունտուղ, վէ քէսիլէթ իւլ նի-
կեահ (եանի պիւր վաղըթտա չօգ գալըր ալ-
մաղըր) վէ խրիթիան ֆէրայիլիլնէ նատան
օլտուղլարընտան պահա իլէ, «անլէրի հիւ
հաղլ իթմէմ, չիւնքիւ հաղորդութիւն ա-
լըրըմ, եալանը սէվմէմ վէ քիմիէյէ տէ
պիւր ֆէնալը գաղիւ իթմէմ, էհիլմ Կո-
րալի տիւր (1) հիւլիւմէթ վէ մէմալիք
սահիպի իքէն ազարաթըման ֆուգա-

(1) Հաղորդութիւն ալմըլ օլանլարա Կորալի
թէմիլէ իտէրլէր:

րալարա, քիլիսէլէրէ վէ քահանայլարա
տալի հիսսէ չըգարըր իտիմ, զատը վէ
զասպ նէ տիւր պիլմէմ» տէր իտի: Պու
սէօլլէրի լաէնգաթի թէքէրիւր իտէր ի-
տի պիլլէ, վէ պաղը տէֆա տալի Լիսնի-
լի շէրիֆին փարիսեյիլիննէ իսաթըրմըլա
կէթիլիլ իտի: Հարաքէթը խարիճիլէսի
տալի լիսանընա թէվաֆըլ իթմիլինտէն,
բէչիննէ պունլարա ալտանարաղ մէրգու-
մու սահիհ Սլլահ պէյնտիլի վէ կէրէք-
տէն Խարայէլ պիւր զաթ առտ իտէր իտիլ:

Թըրսո Կոլալիլի պիլիլ Զարտօղայա
կէօնտէրմէք իթմէտի իսէ, պու զաթը
պիլլէ Պալտըրալա վէ մէմուր վէրտի,
չէօյլէ քի կէրէք չալիլմըլըն վէ կէրէք
էչեալէրիմիլին հիւսնիւ իտարէսիննէ թէ-
գայիլա վէ իգտամ իլլէսին, վէ պիլի ի-
սէ մէրգումու էվլէլինտէն թանալըլը-
մըլ իլին վալիլ քէպիլէն պէօյլէ պիւր զա-
հիտ վէ խրիթիան պիւր զաթը պիլիլմ իւ-
ղէրիմիլէ նաղըր վէ մէմուր թային իթ-
միշ օլտուղու իլիւն մէմուր վէ միւթէ-
չէքթիլ օլտուղ: Լաքին Պալտա Պրու
իլպու մէմուրիլէթէ նասպ օլտու իսէ:

բառան մէմալիւի մահրուսէյէ պիր միլիօն
ֆրանք ճէլա իտէյօր, Էւրոպայի քի,
մէմալիքիմիդէ կէօնտէրաքէրի հալալի
էմթաալէրի իլէ միւլքիւմիդին իրալարընը
ալմագտա տըրլար:

Կէրէք Ասիթանէտէ վէ կէրէք թաշ-
րալարտա էֆրէնճին սիւպեան մէթէպլէ-
րի քեաֆֆէսի տէ իյանէ իլէ իտարէ օլու-
նույօր: Հալ պէօյլէ իքէն, Բարա հազ-
րէթլէրի արթըք պիդիմ տէօրթ պուշուք
զուրուշլուք քիլիսէ էմլաքլէրինէ՞ մի միւհ-
թաճ դալար: Իշթէ պուրալարը լայըզըլա
միւթալաա իտիլիպ պատէմա իֆթիւրա վէ
քիզպիլաթա ճիւրաթ իտիլմէմէլի տիր:

(Պաշու անբ.)

ԹԵՎՃԻՀԱԹ

Թօփիսանէի ամիրէ միւշիւրիյի տէվ-
լէթլու խալիլ փաշա հազրէթլէրինէ:

Ձապթիյէ միւշիւրիյէթը ճէլիւսի Սէ-
լանիք վիլայէթը վալիսի էսպագ տէվլէթ-
լու Խամայիլ փաշա հազրէթլէրինէ:

Սէտարէթիւզզամի միւթէշարըղը,
Տիվանը թէմեիդի հուգուգ րէիսի սապըգ
ուլթուֆէթլու Մուսթաֆա էֆէնտի հազ-
րէթլէրինէ:

Խարիճիյէ քիթապէթի տիվանը ճի-
նայէթ րէիսի սապըգ սաառէթլու Սալիհ
պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինէ:

Թիւթիւն ինհիսարը իտարէսի նէզա-
րէթի Թօրիսանէի ամիրէ մուհասէպէճիսի
սապըգ սաառէթլու Թահիր էֆէնտի հազ-
րէթլէրինէ:

Խիւտամէնտիկեար էվգաֆ մուհասէ-
պէճիսի իզզէթլու Մէհմէտ Շէֆքի պէյէ
րիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի թէվճիհ
պույրուլմուշ տուր:

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Տէր սաառէթ րուսիա սէֆիրի ճէնէ-

Եսովաշ Եսովաշ պաշաաթը իլք հալինի
թէպալիլ իթմէյէ: Թըրսօ Կովագինին վէ-
ֆաթընտան սօնրա արթըգ Եօգ քի խըտ-
մէթքեար, վէ Եսովաթ մէմուր, իլլա պիր
ամիր կիպի մուամէլէյէ պաշաաթը, օ տէ-
րէճէ քի Եսովաշ փարիսեյի կիպի տէ-
յիլ, իլլա պիր հարամի վէ Եսովաշ վէ
զասիպ վէ թէքէպալիւր իթալի ֆէզայի-
լինին քիւլլէյէ խիւլաֆընտա պիր էտէպ-
սիզ նազարը իլէ նազար իթմէյէ պաշա-
աթը: Լաքին զէման, հիւքիւմէթսիզլիք
զէմանը օլմաղ իլէ, սինէի սապրա չէքիպ
իլթիարը սիւքիւթէ մէճպուր օլտուգ,
հէր նէ գատար միւթէնի իւլ թէհամ-
միւլ իզթիւրապ իլինտէ վէ չօգ կէճէլէր
քէնտիսինտէն գօրգուլմուգտան սապաշա
գատար ուլգուսուլ գալըր իտիք իսէ տէ,
ձէնապը Հազգըն ինայէթինէ միւնթաղըր
պուլունուր իտիք: Պու էսնատէ հէր թա-
րաֆտան թուղեան սէտալէրի իշիտիլը ի-
տի: Պաշնտա պէշ օն քիլիսի օլան պիր
պէյ օլուր իտի: Հէր նէվի ուլղունտուգ-
լուգլար վէ զասպիլաթ աաթթ հիւքմինէ
կիրտի, քիմին քի գուլլէթի զիյատէ տիր

րալ Իկնաթիէֆ ճէնապլէրի խարիճէյէ նու-
ղըրը տէվլէթլու խալիլ Շէրիֆ Բաշա հազ-
րէթլէրինին Ֆընտըղլուա քեային գօնադ-
լարընա պիլ ալիմէ միւշարիլէյ հազրէթ-
լէրի իլէ ուզունճա պիր միւլադաթ իթ-
միլէր տիր:

— Սատրաղամ միւթէշարը սապըգ
սաառէթլու Գեամիլ Բաշա հազրէթլէրինէ
պէշ պին զուրուշ մասշ թախսիս գըլըն-
տըղը իշիտիլմիշ տիր:

— Սալթրօ-Թիւրք գուլմաքանտար տի-
րէթթօրու Գուլուճընտան սաառէթլու
Պատրոս էֆէնտի հազրէթլէրի կէչէն կիւն
րամազան թէպրիքի զըմընտա պաղը գօ-
նադլարա կիթմէք իլին Ստանպուլ թարա-
ֆընտա կէճէ գարանիլք պիր սօգադտան
կէչմէքտէ իքէն, պինտիլի արապա օրա-
տա պուլունան պիր չուգուրա տիւշէրէք,
էֆէնտիլի միւշարիլէյ հազրէթլէրինէ
հայրճա քէտէր վէրմիշ օլաուզու մաէլ
թէէսիւֆ մէսմուլմիզ օլմուշ տուր:

— Մատէն քէօմիւրիւ Եիւքիւ պիր
Ինկիլիզ կէմիսի, Պէօյիւքաէրէ Բիշկեա-
հընտա տէրունինտէն աթէշ զուհուր իտէ-
րէք պունուն իթֆասը իլին կէմիլի տէ-
նիզէ պաթըրմըշլար տըր:

— Լէւի Հէրալ զազէթաթը իքի մահ
միւտտէթ իլէ հիւքիւմէթը Սէնիյէ թա-
րաֆընտան գաթաթտըրըմըշ տըր:

— Տէր Սաառէթ Բուսիա սէֆիրինին
մայէթ վաթօրունուն պաղը մահալլէրի
թաամիր վէ թէրմիւ գըլընմադ իւզրէ
Հօճա պէյ ճանիպինէ կիթմիշ տիր:

— Էջմիածին Կաթողիկոսու հազ-
րէթլէրինին վէքիլի Վահագնեան Պեր-
Պատրոս Եպիսկոպոս հազրէթլէրի զաթը
հազրէթը Սատրիւզզամիլէ պիլ ալիմէ իյ-
ֆայը թէպրիք վէ թէսիթա պույրուլմուշ-
լար, վէ Սատրաղամ հազրէթլէրի տալի
թէչէքքիւրիւ միւշարիլէյ Կաթողիկոս
հազրէթլէրինէ թէպիլիլլէմէսի իլին մու-

ղայիֆին էչեսաթնա հիւքմ իտէր իտի, վէ-
ֆիլաթ վէ գան Եքսիք օլմաղ իտի: Պի-
զիմ Կորալի վէ ալիզ զանն իթալիլմիզ
Պալտըրալա վաղթը միւսայիտ աաթ իլէ,
էսթէրանըմըզտան իւշ րէէսինի պունլար
էվլէլինտէն պէնիմ իտիլէր տէյրէք,
զասպ իթաի, վէ պիզ գօրգուլմուգտան
սէս չըգտրամաղ իտիք: Չօգ զէման միւ-
րուր իթմէտի, Վահլըմ Կովագինին թախ-
թը հիւքիւմէթէ կէչմէսի թէլլալար վա-
սէթաալլա նէչը ու իլան օլունտուգտա,
իթիլիլալ իթիւթամ պուլտու, պիզ տալի
պու հիւքիւմտարըն նէգտինէ կէլտիք իսէ
տէ, Պալտըրալամըզ հազգընտա հիշ պիր
իշթիքեա իթմէտիք վէ նէ տէ պաշըմըզ-
տան տէֆ իթաիք, չիւնքիւ օ մէմալիքին
խըտմէթքեարլարընէն էֆէնտիլէրինին դա-
փուսունտան գօլուլտուգլարընտա մէսլէ-
քը թապիլիլէրինտէն օլտուզու կիպի պիզ
տալի էնվայը իֆթիւրաթ իլէ նամուսու-
մուզու իլլալ վէ իղտիլալ իթմէսին զիւ-
իւմիւ իլէ մէրգուլմու քէնտի հիւքիւլ րի-
զաթը իլէ Եանըմըզտան չըգտրամաղ իթմէ-
տիք իսէ տէ, չարէ օլամաթը:

մայիլէյ հալիսկոպոս պէյան պույուր-
մուշլար տըր:

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Ֆրանսանըն միւճէվլէլաթը տօնանմա-
սընըն պիրինճի ֆըրգատը պու քէրէ Ս-
ճաիցօ լիմանընտա լէնկէրէնտաղ պու-
լունտուզու հալաթ մուայէնէի ումուլիյէսի
խիթամ պուլարագ, պահրիյէ ֆէրիդի սէր
գօմանտանը սէյեաճէթ իթմէք աղիւսիւն-
տէ պուլունալի պաղը զապիթանէ միւսաա-
տէ իլլէմիշ տիր:

Ֆէրիդանը պահրիյէտէն Մ. Թիյնօ,
պահրիյէ լիվաթը Մ. Հալլէթօ տը Շէյլէ-
նին պահրիյէճէ իճրա իլլէտիլի ումուլ-
մուայէնէսինին րաթօրթօսունա միւնթաղըր
օլմագտա իտի, չիւնքիւ քէնտի րաթօրթօսու-
իլէ պէրապէր Բարիլէ կէօնտէրիպ վէֆիւ
տօնանմաթը իլէ պիրիքտէ Թուլօն թէրաա-
նէսինէ ալտէթ իտէճէք իտի:

Իշպու պիրինճի ֆիւլ շէհըր հալին օն
պէչինէ տէկին Թուլօնա մուվաթլէթի իհ-
թիմալ տըր:

Լաքին Մ. Հուկէթօ Շէյլէնին թահ-
թը գօմանտաթընտա պուլունան իքինճի
ֆըրգա չըգան պըն օն պէչինճի կիւնիւ
թունուլտան Շարգա տօղրու հարաքէթ
իթմիշ տիր:

Տօնանմանըն հարաքէթ վէ աղիմէթի
աթի իւլգիքը թարիք իւզրէ օլաճաղը, վէ
տօնանմայը մէզքիւրճէ մէհմուլին զայըր պիր
վուգուլթ զուհուր իթմէտիլի թագտիրտէ
մահալը մէզպուրտէն տօղրու Բօրթ Սայիտէ
վէ օրատա թըշրինի սանինին պիրինէ տէկին
արամ իտիլէճէք տիր:

Շէյլէ քի, Էրիքեանը հարպ զապի-
թանը Սուէիշ գանալընըն լայըզը վէճհ
իւզրէ մուայէնէսինէ միւքթէտիր օլապիւ-
սինլէր:

Պատէհու Պէրութա հարաքէթ վէ

Տօքքա-Քիտանը-Մէրէթ քիլիսէսինին
գարիյէսինտէ արամաղ օլտուզուլմուլ հէն-
կեամտա վալի քէպիրին պիզէ իհսան
իթմիշ օլտուզու զէլալիլ վէ աթիլէյի սա-
յիլէտէն նըսֆընտան զալտինի մէրգուլ
Պալտըրալա ալաղ իտիւպ, վէ բարա իլէ
ֆիրուլթ իտէրէք, բարայը տալի քէօյ-
լիւլէրէ ըշվաթ վէրիլ իտի, հիյնի իգ-
թիզատա քէնտինի իթալիլի նահագըլըգ-
լարա գարըն հիմայէթ վէ հիւնիւ շահա-
տէթ իթմէլէրի իլին: Պունլարը քէք ալա
պիլիլ իտիք, լաքին սիւքիւթ իտէր իտիք,
նիչին քի վալիլ քէպիր պիզտէն մուֆա-
րադաթ իթմիշ օլտուզու իլին պինամուս
պիր քիմսէ իլէ ուղրաշմագ Եսովաթ պիր
հարֆ սէյլէմէք միւմքինսիլ իալ:

(Տէվ-Գ)

անտէ տախի մահը մէջքերիւն պէշինէ տէկին էկէրչի էյամ միւսսատէ իտէր իսէ ա-
րամ իտէճէք տիր , եօգսա էօյլէ թէհիքէլի
սէվահիլտէ թէքլէնկէր տուրամայրպ , ան-
տէն տախի Իզմիր ճանիպինէ միւթէվէճ-
ճիհէն հարարաքէթ պիրլէ պիր միւտտէթ
տուրուպ պատէհու թըշըրինի սանինին օ-
նունաա Բիրէայա վէ օրատա տախի քէզա
շէհրի մէզպուրուն եիրմիսինէ գատար ա-
րամ իթտիքտէն սօնրա Ֆրանսայա նէ թա-
րիք իլէ ալտէթի հադգընտա Ամիրալը
մուճայիլէյն թալիմաթա միւնթաղըր պու-
լունաճադ տըր :

(Դոնէն)

Պունտան պիր մահ ադուէմ Բաբանըն
հիւքիւմէթինէ տայիր գարար վէրլէն
թէհմիւնաթ գանուհունուն տէօրտիւնհիւ
պէնտինէ թէֆլիգէն սէնէվի թախսիս գը-
լընան 3 միլիօն 225000 ֆրանգ աթիլէնի-
նին գապուլ օլունաճադը հադգընտա Վա-
թիգանա նիմ լէսմի սիւրէթտէ սիւալ օ-
լունմուշ իտի :

Գարտինալ Անթօնէլի պու սիւալա
լէսմէն պիր ճէվապ վէրմէյիպ ֆազաթ
աթիլէյի մէզպուրուն գապուլի առէմը
իւլ իմքեան օլունաճադը պէյան իլլէմիշի-
տի :

Սիւալը մէզքիւր պու քէրէ տախի
սիւրէթը լէսմիլէտէ թէհքիտ իտիլէճէյի
սէօյլէնմէքտէ իսէ տէ , եինէ գապուլ օ-
լունմայրպ , սիւրէթը գաթիլէտէ ճէվապ
վէրլէճէյինէ շէք վէ իշթիպահ օլունմադ :

Ղազէթալէրին լիվայէթինէ կէօրէ ,
Բաբա հադրէթլէրինէ այիտ օլան իշպու-
աթիլէնին մըգտարը գարարկիր օլունմուշ ,
վէ տայիմ իւլ էվգաթ , վէ ապլա
թէպտիլ օլմադ , վէ թէնդիլ քապուլ
իթմէզ , վէ հէր կէօնա վէրլիտէն մուաֆ
օլուպ , տիվանը հիւքիւմէթ տայիլէսինտէ
էվրազը մահուտէ իւզէրինէ թապ օլուն-
մուշ օլունաճադը գազէթալէր տէրճ իթմէք-
տէ տիրլէր :

Էկէրչի Բաբա հադրէթլէրի մէպլաղը
մէզպուրու ախը վէ գապուլ իլլէմէյի
լէտտ իտէր իսէ , մէզքիւր մէպլաղ միրու-
րի զէման իլէ քէսպը իպտալ գաիտէսի
ահքեամընա իպթիտար օլունաճադ տըր :
Շէօյլէ քի շայէտ օն սէնէտէն սօնրա Բա-
բալըդ պարըշտըը հալտէ , թէրաքիւմ
իթմիշ օլան օթուզ եախօտ գըրդ միլիօն
ֆրանգ իթա վէ իյֆասընա մէճպուր օ-
լունմապըն :

Իմտի շու ուսուլու մալիլէ , գաիտէի
բօլիթիլիլէ իլլէ իմթիսալ իտէճէյինտէն ,
Իթալիա հիւքիւմէթի հէր նէ գատար
գապուլ օլունմայաճաղընը պիլիւր իսէ տէ ,
իշպու էվրազը մահուտէյի լէսմէն թէպ-
լիլ իթմէյէ մէճպուր օլմուշ տուր :

(Բեւ)

Ճէպէլը Լիպնանտա քեային Զըմար
մանասթըրը վուգուաթը հադգընտա պու
տէֆա Պէրութտան թարաֆըմըզա պիր գը-
թա թահրիւթ վարիտ օլմուշ օլուպ , եէ-

տիմիլէ կէճ վաարը օլունաճադը ճիհէթիլլէ
բէնշէնպիւր հիւքիւր նիւսիլէմիլտէ տէրճ
օլունաճադ տըր :

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

1872 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 29

Լիրայի Օսմ. 100 դրշ հիսապիլէ	
Ինկիլիզ լիրա	110
Ֆրանսըզ «	87 10
Բօլ «	89 10
Գրիմից «	51 22
Մէճիտիլէ «	1 10
Պէշիլէ «	104 23
Մէթալիլէ «	109

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻՍՏԱՐԸ

Հոկտ. 28 ադլամ գաիւնտը	59— 4
« 29 սապահ աշըլտը	59—
« « ադլամ գաիւնտը	58—37
« 31 սապահ աշըլտը	38—31

1863 իսթիգրաղը	569
1863 «	361
1869 «	313
Սօսիլէթ ժէնէրալ	11 36
Գրէտի « գուր. քէնիլ	15 27
Աւստրօ-թիւրք	10 30
Շըմէնտըֆէր	181
Թրամվէյ	155

Ի Լ Ա Ն Ա Թ

Հուլուլիտէճէք 1873 սէնէսինտէ Վիէն-
նատա քիւշատը մուսամմէմ օլան սէրկիլի
սւմուլիլէյէ (Էքսթրօգիսիօն) էմթաա վէ էյեա
վէ մալ իրսալինէ արղիւքէշ պուլունան
զէվաթ , Վիէննատա Մ. Մկրտիչ Բալլօ
(Շէօն Լաթէրն Կասսէ նումէրօ 7) իւզէ-

րինէ կէօնալէրմէլէրի , վէ սէվգ օլունան
մալլէր ֆիրուլթ օլունտուգտա , պէտէլ
ադճէսինին սահիպի թարաֆընա իրսալ վէ
թէսիւմ գըլընաճաղը վէ եալընըլ եիւղ-
տէ իւշ գօմիսիօն ալընաճաղը խասսէ-
թէն իլան օլունուր :

ԲԱՆԱԿԱՆ ՓԻԼԻՍՈՓԱՑՈՒԹԻՒՆ

ԲԱԺԱՆԵԱԼ ՅԵՐԿՈՒՍ ՀԱՏՈՐՍ

ՅՕՐԻՆԵԱԼ ԴԻ ՏԷՐ ՊՕՂՈՍ

ՎԱՐԳԱՊԷՏԷ ԷՄՄԱՆՈՒԷԼԵԱՆ

Վարդապետ Արտաշատիւն

Սոյն ընտիր մատենանը հայէրէն մա-
քուր գրաքար լեզուաւ յօրինուած ըլա-
ւով , ընդարձակօրէն փիլիսոփայութեան
ամեն խնդրոց վրայ կը խօսի :

Կը գտնուի , Սէտայը Հազըգէթի
տպարանը և ամեն գրաւաճառաց քով , և
կամուրջի գլխոյն պարագան :
Գին 2 Մէճիլա .

Պէյ օղլունտա պիր թարաֆտան Գըր-
լանկըն սօգաղը Նօ 10 իլլէ պիր պապ 100
զիրա արսա վէ պիր գուլուսու օլունաճադը
հալտէ սաթըր օլունաճադըն թալիպիլիսի
զուհուրինտէ մաթպաամըզա միւրաճաթ
իլլէմէլէրի :

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՑԱԶ ՎԷ ՄԷՍՈՒԼԸ ՂԱԶԷԹԱ
ՄԻԲՍԵԼԼԷ ԼԻՄԵՐՃԵԱՆ
ՂԱԼԱԹԱ
Նօ 10 ԷՐՄԷՆԻ ԲԻԼԻՍԱՍԸ ՍԹԻԱՋԸ ԽԱՆԸ ԲԷԳԻՐ

ՄԷՄՈՒԹԻ ՕՍՄԱՆԻՅԷՆԻՆ ԷԻՐՈՒՍ ԳԸԹԱՍԸ ԹԻՄՈՒՐ ԵՕԼՈՒ

ԵՕԼՈՒ ՆԷՕՊԷԹԼԼԻՐԻ

ՍՏԱՄՊՈԼՏԱՆ ԶԱԹԱԼՃԱ ԽԱԹԹԸ

1872 Բոսի Հոկտեմբեր 25 Խալիս Կոնստ

Ալաթուրգա սաաթ

ՀԱՐԱԲԷԹ	Սթամպուլտան հարաքէթ իտէն մախուլթ գաթարլարըն վաղթ ու սաաթլէրի						
	Նօ	2	4	6	8	10	12
	Սապահ նէօվլէթի			Ախլամ նէօվլէթի			
Սթամպուլտան Եէտի-գուլէտէն Մաքրի-քէօյիւնտէն Այիսթէֆանօստան Քիւլիւք Չէքմէճէտէն Հատէմ-քէօյիւնտէն Չաթալճատան	Սաաթ	Տաղիքէ	Ս. Տ.	Ս. Տ.	Ս. Տ.	Ս. Տ.	Ս. Տ.
	2	8	3 28	4 58	7 58	11 28	—
	2	27	3 49	5 17	7 59	11 47	—
	2	41	4 3	5 31	8 31	12 1	—
	2	55	4 17	5 45	8 45	12 25	—
	3	5	4 51	5 55	8 55	12 43	—
ՀԱՐԱԲԷԹ	Սաաթ	Տաղիքէ	Ս. Տ.	Ս. Տ.	Ս. Տ.	Ս. Տ.	Ս. Տ.
	—	—	6 3	—	—	—	—
	—	—	7 6	—	—	—	—
	—	—	—	—	—	—	—
	—	—	—	—	—	—	—
	—	—	—	—	—	—	—
ՀԱՐԱԲԷԹ	Չաթալճատան հարաքէթ իտէն մախուլթ գաթարլարըն վաղթ ու սաաթլէրի						
	Նօ	1	3	5	7	8	11
	Սապահ նէօվլէթի			Ախլամ նէօվլէթի			
	Սաաթ	Տաղիքէ	Ս. Տ.	Ս. Տ.	Ս. Տ.	Ս. Տ.	Ս. Տ.
	—	—	—	—	—	9 59	—
	—	—	—	—	—	11 4	—
Չաթալճատան Հատէմ-քէօյիւնտէն Քիւլիւք-Չէքմէճէտէն Այիսթէֆանօստան Մաքրի-քէօյիւնտէն Եէտի-գուլէտէն Ստանպուլտան	1	48	5 38	6 4	9 18	12 38	—
	2	—	5 30	6 30	9 30	12 50	—
	2	14	4 4	6 44	9 44	1 4	—
	2	29	4 19	6 59	9 59	1 19	—
	2	45	4 33	7 15	10 15	1 33	—
	—	—	—	—	—	—	—